

Compact Gids Strand en kust

**INCLUSIEF
MINIPOSTER!**

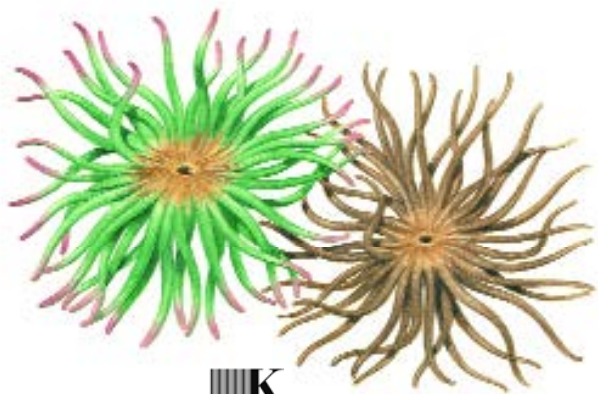

Compact Gids

Strand en kust

Compact Gids Strand en kust

KOSMOS

Kosmos Uitgevers

www.kosmosuitgevers.nl

Hoofdredacteur: Krystyna Mayer

Ontwerp: Alan Marshall

Illustraties: Sandra Doyle, Bridgette James, Denys Ovenden, Melanie Perkins,
Helen Senior and Lyn Wells

Vertaling Nederlandse editie: Scribent, Kim Steenbergem

Zetwerk Nederlandse editie: Scribent.nl

ISBN 978 90 5210 173 6

NUR 434

Voor het eerst gepubliceerd in Groot-Brittannië (2011) door New Holland Publishers (UK) Ltd.

Oorspronkelijke titel: *Concise Seashore Wildlife Guide*

© 2011 tekst: Nicholas Hammond/New Holland Publishers (UK) Ltd

© 2011 illustraties: New Holland Publishers (UK) Ltd

© 2014-2015 voor de Nederlandse taal: Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Tweede druk, 2016

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photocopy, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

Inhoud

Inleiding	6
Zeewieren	18
Bloemplanten	57
Korstmossen	70
Sponzen	73
Kwallen	75
Zeeanemonen	76
Borstelwormen	78
Weekdieren	80
Schaaldieren	145
Insecten	159
Zeespinnen	161
Stekelhuidigen	162
Vissen	167
Vogels	180
Zoogdieren	188
Register	190

Inleiding

Compact Gids Strand en kust is een eenvoudige, kleurrijke gids over 180 plant- en diersoorten die we voornamelijk in het intergetijdengebied (ook de eulitorale zone genoemd) rond de kusten van Noord-Europa kunnen tegenkomen. Veel soorten komen voor binnen deze smalle strook waar het land de zee ontmoet, dus het boek is selectief. Mobiele soorten, zoals vogels, komen slechts deels aan bod (bladzijde 180-187); zeldzame of moeilijk determineerbare soorten zijn niet in het boek opgenomen. De selectie vertegenwoordigt dus de soorten die we kunnen tegenkomen en kunnen herkennen. Een aantal landplanten die gedijen aan de kust, net boven de vloedlijn, staan ook in deze gids.

Kenmerken van flora en fauna langs de kust

De zeekust is heel anders dan de habitats op het land. Daarnaast zijn de planten en dieren die daar voorkomen meestal heel anders van vorm dan hun soortgenoten op het land. Veel duidelijke verschillen qua bouw en gedrag, waardoor we planten van dieren kunnen onderscheiden, verdwijnen aan de kust: planten zijn niet langer groen, maar hebben allerlei kleuren; er zijn dieren die op planten lijken en vice versa; en er bestaan complexe kolonies van wezens die vrij onduidelijk zijn voor een amateur. Daarom behandelen we een hele habitat in plaats van een individuele biologische groep, zoals vogels, insecten of bloemen. De soorten komen in taxonomische volgorde binnen hun groepen aan bod en staan met de gerelateerde soorten bij elkaar.

Indeling in zones van flora en fauna langs de kust

Vanwege de regelmatige getijden, waardoor verschillende delen van de kust op verschillende tijden worden blootgelegd, is er een duidelijke zone-indeling van flora en fauna langs de kust wat betreft hun tolerantie voor blootstelling aan lucht en zonlicht. Deze indeling is niet altijd duidelijk zichtbaar, vooral niet op zandstranden en onregelmatige kusten met variabele veranderingen in het waterniveau. Op gelijkmatig glooiende rotskusten is deze indeling in zones echter heel duidelijk en zijn er zichtbare stroken van verschillende gekleurde planten die zich tot aan de kust uitstrekken. Omdat veel soorten hoge eisen stellen, kan kennis van deze zone-indeling goed van pas komen bij de determinatie. Dat geldt uiteraard niet voor aangespoelde of losgeraakte planten of dieren, wat in iedere zone kan gebeuren.

Visdraad

Chaetomorpha linum

AFMETING EN OMSCHRIJVING Lengte tot 10 cm. Typerend maar vrij onopvallend groenwier, bestaande uit bosjes fijne, onvertakte draden van maximaal 30 cm lang. Geen duidelijke hechtschijf. Hecht zich meestal in grote aantallen op een solide rotsachtig substraat. Strengen zijn eerder zacht dan draadachtig en zijn felgroen van kleur.

HABITAT EN ECOLOGIE Zeer algemeen in rotspoelen halverwege tot hoog in het intergetijdengebied, tot in zoeter water, bijvoorbeeld waar een rivier uitmondt in zee. Het meest zichtbaar in de lente en zomer.

VERSPREIDING Wijdverspreid in de Middellandse Zee, Atlantische Oceaan, het Kanaal, de Noordzee en de Oostzee.

Kortarige zeekraal

Salicornia europaea

AFMETING EN OMSCHRIJVING

Hoogte tot 30 cm.

Rechtopstaande bloemplant met glimmende, vlezige, gekoppelde stelen met een aantal kortere zijtakken. In het begin donkergroen, daarna geelgroen en uiteindelijk rood- en houtachtig in bloei, en sterft helemaal af aan het eind van de herfst. Wordt ook wel hanepoot genoemd. Een aantal gerelateerde soorten in Europa.

HABITAT EN ECOLOGIE Groeit in omvangrijke massa's op slikgronden, in zoutmoerassen en estuaria.

VERSPREIDING Komt voor op geschikte kustlocaties in grote delen van Europa.

Gladde zeestippelkorst

Verrucaria mucosa

AFMETING EN OMSCHRIJVING Meestal groengrijs tot olijfgroen korstmoss. De korst sluit zeer goed aan op rotsen. Lijkt op de Zwarte zeestippelkorst (blz. 72), maar de korst is iets dikker en niet opgesplitst in rechthoekige stukken.

HABITAT EN ECOLOGIE Komt voor in onregelmatige plakkaten op rotsen, maar alleen op rotsen die onder de hoogwaterlijn liggen.

VERSPREIDING Algemeen aan de kusten van de Atlantische Oceaan en het Kanaal.

Vijgspons

Suberites domuncula

AFMETING EN OMSCHRIJVING Diameter tot 30 cm. Vlezige en druppelvormige, oranjegele spons. Zeer variabel, maar meestal vrij bolvormig met een gladde structuur. Uit het water krimpt hij snel.

HABITAT EN ECOLOGIE Komt voor in schoon water vanaf de laagwaterlijn naar beneden, op rotsen, aanlegsteigers etc. Deze spons wordt vaak geassocieerd met wulken die worden bewoond door heremietkreeften, want hij lost de schelp op en vormt een schuilplaats voor krabben.

VERSPREIDING Gevonden in de Atlantische Oceaan, het Kanaal, de Noordzee en de Middellandse Zee.

Oorkwal

Aurelia aurita

AFMETING EN OMSCHRIJVING Diameter tot 25 cm. Typische kwal, meestal aangespoeld gevonden als transparante gelei. Bij deze soort is de 'paraplu' rond met vier opvallende purperachtige mondarmen eronder. De halvemaanvormige paarse voortplantingsorganen zijn zichtbaar in de paraplu.

HABITAT EN ECOLOGIE Een drijvende zeesoort die aanspoelt op het strand afhankelijk van de getijden en harde wind. Vaak worden oorkwallen in grote groepen aangetroffen.

VERSPREIDING Komt vrijwel over de hele wereld voor.

- Natuurgetrouwe illustraties van meer dan 180 plant- en diersoorten aan de kust, waaronder zeewier, zeeanemonen, weekdieren, schaaldieren, zeesterren en vissen
- Informatie over kenmerken, habitat en gedrag
- Met unieke miniposter: in één oogopslag de meest voorkomende soorten
- Met duurzame kunststof omslag

www.kosmosuitgevers.nl

KOSMOS

NUR 434

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen